

بررسی چالش‌های پیش روی انجمن علمی مدیریت ورزشی از دیدگاه متخصصان و ارائه‌ی راه‌کارهای اصلاحی

آزیتا شهپرتوفیق¹
حبیب هنری²
جواد شهلایی³

تاریخ پذیرش:

تاریخ وصول: 91/8/16

91/10/25

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی چالش‌های پیش روی انجمن علمی مدیریت ورزشی از دیدگاه متخصصان و ارائه‌ی راه‌کارهای اصلاحی می‌باشد. این تحقیق بر مبنای هدف از نوع تحقیقات کاربردی است و برحسب روش‌های گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی تحلیلی است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه اساتید مدیریت ورزشی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران، دانشجویان دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه‌های دولتی تهران و همچنین اعضای انجمن علمی مدیریت ورزشی می‌باشد. تعداد جامعه 64 نفر و تعداد نمونه با استفاده از جدول حجم نمونه مورگان و کرجسای 44 نفر مشخص شد. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که روایی آن توسط 10 نفر از اساتید مدیریت ورزشی و پایایی آن‌ها با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ به تأیید رسید ($a=0/86$). از آزمون بارتلت و آزمون KMO برای بررسی مناسب بودن چالش‌ها استفاده شد. در بخش آمار استنباطی به منظور رتبه‌بندی چالش‌ها از آزمون فریدمن استفاده شد. مهمترین چالش‌های فراروی انجمن علمی مدیریت ورزشی می‌توان به وجود

---

azita_shahpar@yahoo.com

1- مربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد میمه
2- عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی
3- عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی

سازمان‌های تقریباً مشابه با انجمن مدیریت ورزشی که موازی کاری را به همراه دارد، همچنین فرار مغزها، برگزاردن نمايشگاه‌ها و سمينارها و همایش‌های ورزشی به خصوص در حیطه مدیریت ورزشی در سطح پایین و همچنین بهره‌وری پایین نیروی انسانی را اشاره کرد. برای هر کدام از هفده چالش شناسایی شده، راهکارهای عملیاتی ارائه شده است.

واژگان کلیدی: انجمن علمی، مدیریت ورزشی، چالش‌های انجمن علمی مدیریت ورزشی.

مقدمه

در کشورهای در حال توسعه، مسؤلیت توسعه فناوری و هدایت و سرپرستی آن نسبتاً با دولت‌هاست. هدف‌های توسعه فناوری مستلزم صرف هزینه‌های مطالعاتی، تحقیقاتی و طراحی است و در این کشورها، تقریباً تمام مؤسسات تولیدی و خدماتی مهم و بزرگ در اختیار دولت‌هاست و بنابراین تلاش‌های توسعه فناوری در سطوح پایین کمتر شکل می‌گیرد و به نتیجه مطلوب می‌رسد (مهدوی، 1379). در واقع مطالعات سال‌های اخیر بیانگر آنست که توسعه، در یک سطح وسیع از طریق حضور داوطلبانه سازمان‌های غیردولتی از جمله انجمن‌های علمی، تسریع خواهد شد (دریس¹، 2007). پژوهش‌های علمی امروز، بیش از پیش به کوشش‌های جمعی و مشارکت تبدیل شده است. از اینرو ایجاد و گسترش انجمن‌های علمی و تخصصی، راهکارهایی ضروری برای شناسایی، تشکیل و تجهیز نیروهای متخصص و خلاق فراهم می‌آورد و باعث افزایش توان و کارایی علمی و پژوهشی می‌شود و سرانجام راه وصول به خوداتکایی پژوهش و فناوری کشور را هموار خواهد کرد (قدیمی، 1381).

---

1. Dris, L.

انجمن‌های علمی به عنوان سرمایه‌های اجتماعی و جامعه‌ی مدنی، قادرند میزان شایستگی فردی اعضاء و مهارت و تخصص و نوآوری آن‌ها را طرق مختلف به گوش صاحب‌نظران برسانند، مضافاً بر این که انجمن‌های علمی شبکه‌هاب ارتباطی هستند که از طریق آن‌ها قدرت علمی افراد متخصص و تنوع تخصص آن‌ها فرصت‌هایی را ایجاد می‌کند که سیاست‌گذاران از آن استفاده کنند (خلیفه، 1389). انجمن‌های علمی حلقه‌ی اتصال دانشگاه و صنعت می‌باشند و استحکام این حلقه‌ها منجر به تولید و ترویج دانش و فناوری و تبدیل آن به ثروت می‌گردد (موسوی موحد، 1383) و با ایجاد گروه‌های پژوهشی، آخرین اطلاعات و دستاوردها را در زمینه‌ی فناوری برای شبکه‌ی اطلاع‌رسانی کشور فراهم آورند. هنگامی که این انجمن‌ها در زمینه‌ی اطلاع‌رسانی و ارتباط با مراکز علمی بین‌المللی فعال شوند، می‌توانند در مقام کمیسیون‌های تخصصی و مشورتی شورای عالی فناوری و نشر مجله‌های علمی و فنی مربوط به فناوری فعالیت کنند (حبیبی، 1379). انجمن‌های علمی به دولت وابسته نیستند و از نظر سازمانی و تشکیلاتی مؤسساتی مستقل هستند که براساس اساسنامه و به وسیله‌ی مدیران منتخب اعضاء خود اداره می‌شوند (قدیمی، 1381). انجمن‌های علمی، انجمن‌های داوطلبانه‌ای هستند که در راه پیشبرد و توسعه‌ی علم فعالیت می‌کنند (تارو¹، 2005).

از کارکردهای مهم انجمن‌ها می‌توان این موارد را برشمرد: تسریع فرآیندهای ارتباط بین بخش‌ها (دانشگاه‌ها، بخش تولید، بخش تجارت، بخش خدمات و دولت)، تسریع برنامه‌های مشارکتی، ایفای نقش مشاوره علمی و توسعه برنامه‌های آموزشی برای این بخش‌ها خصوصاً دوره‌ی پیشرفته‌ی کوتاه‌مدت (ذاکرصالحی،

---

1. Tarrow

(1379). از طرفی طبق گزارش‌های ارائه شده در کنفرانس انجمن‌های علمی در اسفند 1387، نقش انجمن‌های علمی به عنوان شاخص‌ترین نهاد در کنار سیاست‌گذاران عمومی دیده می‌شود (خلیفه، 1389). در این راستا انجمن علمی تربیت بدنی و علوم ورزشی ایران در سال 1382 به منظور گسترش و پیشبرد و ارتقای علم و توسعه کمی و کیفی نیروهای متخصص و بهبود بخشیدن به امور آموزشی و پژوهشی در زمینه‌های مربوط به انجمن تربیت بدنی و علوم ورزشی تشکیل شد (انجمن علمی تربیت بدنی، 1391).

تربیت بدنی از جمله رشته‌هایی است که دارای گرایش‌های متنوعی در موضوعات مختلف است، نظیر فیزیولوژی ورزشی، روانشناسی ورزشی، بیومکانیک، مدیریت ورزشی، رفتار حرکتی، ارتباطات ورزشی، حرکات اصلاحی و آسیب‌شناسی. هر یک از این گرایش‌ها نیازمند توجه ویژه و درخور خود هستند. نگاه ویژه به هر یک از آنها در صورتی امکان‌پذیر است که نهادی در قالب انجمن به صورت مجزا مدیریت آن را به عهده داشته باشد. مدیریت ورزشی به عنوان یکی از گرایش‌های مهم و تأثیرگذار رشته تربیت بدنی از این امر مستثنی نبوده و کشورهای مختلف نیز دارای چنین انجمن و سازمانی در حیطه مدیریت ورزشی هستند از جمله انجمن مدیریت ورزشی آفریقا، انجمن مدیریت ورزشی استرالیا و نیوزلند، انجمن مدیریت ورزشی آمریکای شمالی و انجمن مدیریت ورزشی کارولینای شمالی. انجمن مدیریت ورزشی آمریکای شمالی¹ به صورت فعالانه‌ای در حمایت به فعالیت‌های حرفه‌ای در رشته‌های ورزشی، اوقات فراغت و تفریحات، اقدام می‌کند. هدف از انجمن مدیریت ورزشی آمریکای شمالی، ترویج، تشویق به مطالعه، تحقیق، نوشتن علمی و پیشبرد حرفه‌ای در تعدادی از

1. North American Society for Sport Management

گرایش‌های مدیریت ورزشی از هر دو بعد نظری و کاربردی است (وب سایت انجمن ورزشی آمریکای شمالی، 2010). انجمن مدیریت ورزشی آفریقا¹ نیز با این هدف تشکیل شده است: 1- ترویج مدیریت ورزشی و مدیریت رشته‌های مرتبط با ورزش‌های حرفه‌ای در آفریقا از طریق فعالیت‌های دانشگاهی، تحقیق، انتشارات، کنفرانس‌ها، نمایشگاه‌ها و به هر وسیله عملی دیگر؛ 2- ارائه هماهنگی، رهبری و مشاوره در مورد مسائل مربوط به مدیریت ورزشی و مدیریت رشته‌های مرتبط با ورزش حرفه‌ای در آفریقا؛ 3- برای ارائه راهنمایی و آموزش به افراد و گروه‌هایی در کشور، منطقه و یا در سطح قاره‌ای و بین‌المللی در استفاده از مهارت‌های مدیریت ورزشی در توسعه اجتماعی- اقتصادی؛ 4- همکاری با سایر سازمان‌های مدیریت ورزشی داخل و یا خارج آفریقا برای پیشرفت علم مدیریت ورزشی (وبسایت انجمن مدیریت ورزشی آفریقا، 2010).

توجه و توسعه کیفی به مراکز تولید دانش، نوآوری، فناوری و مهارت‌های فنی از اهمیت والائی برخوردار است. بدیهی است که دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی نقش اساسی در پیشرفت و ترقی علم ایفا می‌نمایند لذا با صرفه است که دولت‌ها از توسعه علمی به عنوان زیربنای دیگر توسعه‌های ملی حمایت و پشتیبانی نمایند و تقویت پایگاه‌های آن که دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی می‌باشند را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهند (موسوی موحد، 1387).

با توجه به نتایج حاصل از تحقیق خلیفه (1389)، می‌توان اشاره کرد که حضور و اثربخشی تفکرات جامع‌ه علمی در تصمیم‌گیری‌های علمی و به تبع آن تغییر و بهبود در کیفیت سیاست‌گذاری‌ها، انکارناپذیر است

1. African Sport Management Association (ASMA)

و تصمیم‌گیری‌های علمی، به صورت مشارکتی در نظام سیاست‌گذاری‌های علمی به نظر می‌رسد چندان دور از تصور نباشد. این توسعه می‌تواند با مداخله هدفمند انجمن‌های علمی در جامعه، که به تعبیری دانشکده-های نامرئی نام دارند، امکان‌پذیر گردد و این تحول با حذف عوامل بازدارنده (ناشناخته ماندن انجمن‌های علمی و اهداف و رسالت‌ها آن‌ها) و ایجاد عوامل پیش‌برنده (تشکیل گروه‌هایی‌ها و برگزاری جلسات معارفه با سیاست‌گذاران) تسریع گشته و شرایط توسعه و دموکراسی در یک جامعه مدنی امکان‌پذیر خواهد شد (خلیفه، 1389).

به طور کلی، سازمان‌ها با تغییر و تحولات مختلف محیطی بیرونی مانند عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژیکی، رقبا، ذینفعان، نهادهای دولتی، واسطه‌های مالی، اتحادیه‌ها، عرضه‌کنندگان، همچنین عوامل مدیریتی، مالی بازاریابی، خدمات، تحقیق و توسعه و سیستم اطلاعات رایانه‌ای (ی‌ا‌پ¹)، (2004) و متغیرهای سازمانی، فنی و فردی (بی. پارکز، 1382) مواجه‌اند. سازمان‌های ورزشی نیز همانند سازمان‌ها غیرورزشی، در معرض این تغییر و تحولات جهانی قرار دارند و با مسائل ویژه خود دست به‌گیری‌ها می‌کنند. در این زمینه «کریمادیس²» (1997) گزارش کرده است که بخش‌های ورزشی با مشکلاتی همچون سیر نزولی، قوانین و مقررات دولتی، مشکلات مالی و محیط رقابتی به ویژه در بخش خدمات مواجه‌اند (کریمادیس، 1997).

این پژوهش درصدد است که چالش‌های پیش‌روی انجمن علمی مدیریت ورزشی را با تأکید بر برنامه پنجم توسعه، بشناساند و اولویت‌بندی نماید.

---

1. Ioup, J.

2. Kriemadis

اساساً محقق در پی پاسخگویی به این سؤال است که چه چالش‌هایی فراروی انجمن علمی مدیریت ورزشی ایران قرار دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق، توصیفی - پیمایشی از نوع کاربردی است. جامعه آماری تحقیق شامل اعضای هیأت مدیره انجمن علمی مدیریت ورزشی، اساتید مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی و دانشجویان دکتری تربیت بدنی گرایش مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران است ($N=64$). نمونه تحقیق طبق جدول حجم نمونه مورگان و کرجسای از بین جامعه آماری انتخاب شد. در مجموع 44 نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند.

جدول 1. نمونه‌های آماری تحقیق

تعداد جامعه	تعداد نمونه	
29	21	اساتید مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی دانشگاه‌های دولتی تهران
25	13	دانشجویان دکتری تربیت بدنی گرایش مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی دانشگاه‌های دولتی تهران
10	10	اعضای انجمن علمی مدیریت ورزشی

در این پژوهش به منظور شناسایی چالش‌های انجمن علمی مدیریت ورزشی، فهرست ابتدایی از مجموعه عوامل و چالش‌های پیش‌روی انجمن علمی مدیریت ورزشی تهیه و سپس با استفاده از نظرات خبرگان و صاحب‌نظران انجمن و مدیریت ورزشی از طریق مصاحبه‌ها و مکاتبات مکرر، بازنگری این عوامل صورت گرفت. پس از اقدام به شناسایی عوامل مورد بررسی، چالش‌های نهایی به صورت پرسشنامه‌ای در مقیاس پنج ارزشی لیکرت استخراج شد. این پرسشنامه شامل 17 سؤال بود.

به منظور برخورداری پرسشنامه از روایی صوری و محتوایی مناسب، در طراحی سؤالات، مواردی نظیر ساختار پرسشنامه، استفاده از جملات قابل فهم و بدون ابهام مدنظر بوده است. روایی پرسشنامه توسط ده نفر از اساتید مدیریت ورزشی مورد تأیید قرار گرفت. همچنین به منظور برآورد پایایی از روش آلفای کرونباخ توسط اسپیاساس محاسبه شد. میزان این ضریب در اصل مشخصکننده میزان پایایی ابزار است. برای پرسشنامه 0/90 بدست آمد. از آزمون بارتلت و آزمون KMO برای بررسی مناسب بودن چالش‌ها استفاده شد و از آزمون‌های کای اسکوار و فریدمن برای بررسی تفاوت دیدگاه‌ها و رتبه‌بندی چالش‌های انجمن علمی مدیریت ورزشی، مورد بررسی قرار گرفت. کلیه تجزیه و تحلیل‌ها با استفاده از نرم افزار اسپیاساس انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

توصیف ویژگی‌های فردی نمونه‌های تحقیق

جدول 2. توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناسی نمونه‌های تحقیق

درصد	شاخص	وضعیت نمونه‌های تحقیق
36/1	دانشجویان دکتری مدیریت ورزشی	وضعیت نمونه‌های تحقیق
47/2	اساتید مدیریت ورزشی شهر تهران	
16/7	اعضای انجمن علمی مدیریت ورزشی	
22	زن	جنسیت
78	مرد	
69/4	25-35	سن
11/1	35-45	
13/9	45-55	
5/6	بالای 55	

با توجه به جدول بالا بیشترین تعداد فراوانی شاخص وضعیت نمونه‌های تحقیق مربوط به اساتید مدیریت ورزشی است و بیشترین فراوانی شاخص جنسیت مربوط به مرد می‌باشد. همچنین بیشترین فراوانی مربوط به شاخص سن، بین 25 تا 35 سال قرار دارد.

جدول 3. آزمون فریدمن برای یکسان بودن چالش‌های پیش‌روی انجمن علمی مدیریت ورزشی

توزیع موانع خصوصی‌سازی	Df	خی‌دو	P	نتیجه
16	48/250	0/001	بین اولویت‌بندی چالش‌ها از دید آزمودنی‌ها تفاوت معنی‌داری وجود دارد.	

نتایج آزمون فریدمن نشان داد اهمیت چالش‌های پیش‌روی انجمن علمی مدیریت ورزشی به یک اندازه نیست، به طوری که برخی از چالش‌ها مهمتر از چالش‌های دیگرند.

همانطور که جدول شماره 3 نشان می‌دهد، رتبه میانگین چالش‌ها با هم برابر نیست؛ به عبارت دیگر برخی چالش‌ها مهمتر از چالش‌های دیگرند؛ در نتیجه فرض صفر مبنی بر برابری چالش‌ها تأیید

نشده؛ بنابراین برای تعیین رتبه هر یک از چالش‌ها و مشخص شدن میزان اهمیت آنها در مقایسه با یکدیگر، از آزمون رتبه بندی فریدمن استفاده شد. که نتایج آن را در جدول شماره 4 مشاهده می‌کنید که چالش‌ها از شماره 1 تا 17 به ترتیب مهم بودن رتبه بندی شده اند.

رتبه میانگین هر یک از چالش‌های پیشروی انجمن علمی مدیریت ورزشی نشان می‌دهد که وجود سازمان‌های تقریباً مشابه با انجمن مدیریت ورزشی که موازی کاری را به همراه دارد، مهمترین مانع است و وابستگی ساختار اقتصادی سازمان‌ها و انجمن‌ها به صورت غیر مستقیم به بودجه‌های دولتی در آخرین رتبه اهمیت قرار دارد.

جدول 4. رتبه بندی چالش‌های پیشروی انجمن علمی مدیریت ورزشی

رتبه		رتبه		رتبه		رتبه	
12/65	1	وجود سازمان‌های تقریباً مشابه با انجمن مدیریت ورزشی که موازی کاری را به همراه دارد					
11/02	2	وجود پدیده فرار مغزها					
10/43	3	برگزارشدن نمایشگاه‌ها و سمینارها و همایش‌های ورزشی به خصوص در حیطه‌ی مدیریت ورزشی در سطح پایین بهره‌وری پایین نیروی انسانی					
10/26	4	عدم آگاهی از کارکردهای انجمن به صورت کلی و انجمن مدیریت ورزشی به صورت جزئی					
9/87	5	عدم آگاهی از وجود انجمن مدیریت ورزشی در جامعه					
9/85	6	نبود یک برنامه بلندمدت و استراتژیک مدون برای انجمن‌های علمی به خصوص انجمن علمی مدیریت ورزشی					
9/24	7	فاصله‌ی بسیار زیاد با علم موجود دنیا در حیطه‌ی تربیت بدنی و علوم ورزشی					
8/87	8	عدم آگاهی از وجود انجمن مدیریت ورزشی در جامعه					
8/85	9	بودجه کم انجمن‌های علمی به خصوص انجمن علمی مدیریت ورزشی					
8/65	10	نبودحامیان مالی قوی در این حوزه					
8/43	11	درآمدزا نبودن انجمن‌های علمی به خصوص انجمن علمی					

مدیریت ورزشی		
8/37	12	عدم ارتباط منسجم با انجمن‌های علمی دیگر
8/15	13	فاصله صنعت ورزش با دانشگاه
7/93	14	همکاری پایین با سازمان‌های ورزشی به صورت مستقیم و غیرمستقیم
7/54	15	تأثیرپذیری ورزش از جریان‌های سیاسی
7/52	16	گرایش به مدرک‌گرایی
5/35	17	وابستگی ساختار اقتصادی سازمان‌ها و انجمن‌ها به صورت غیر مستقیم به بودجه‌های دولتی

بحث و نتیجه‌گیری

در این تحقیق چالش‌های پیش روی انجمن علمی مدیریت ورزشی شناسایی و بر اساس اهمیت اولویت‌بندی شده است. هفده چالش برای انجمن مدیریت ورزشی شناسایی شد که مهمترین چالش بر اساس نظر متخصصان، وجود سازمان‌های تقریباً مشابه با انجمن مدیریت ورزشی که موازی کاری را به همراه دارد، می‌باشد. از جمله این سازمان‌ها، وجود پژوهشگاه تربیت‌بدنی و انجمن علمی تربیت بدنی و علوم ورزشی می‌باشد. وجود این سازمان‌ها که همگی به همراه انجمن علمی مدیریت ورزشی در راه ارتقاء علوم تربیت بدنی فعالیت می‌کنند ممکن است موجب موازی‌کاری گردد. برای رفع این معزل باید جلساتی با حضور رؤسای این سه سازمان هر چند ماه با توافق رؤسا و هر بار در یکی از دفاتر این سه انجمن برگزار شود و اهداف و رویکردها و برنامه‌های پیش‌رو به بحث و تبادل نظر گذاشته شود تا از بروز موازی‌کاری و دوباره‌کاری جلوگیری شود. بهبود این روند می‌تواند بر بهبود چالش دیگر شناسایی شده بینجامد و آن عدم ارتباط با سایر انجمن‌های علمی است. رفع این مورد که دوازدهمین چالش شناسایی شده می‌باشد، می‌تواند به بسیاری از نابسامانی‌ها و مشکلات موجود در انجمن‌ها خاتمه دهد.

از دیگر چالش‌های فراروی انجمن علمی مدیریت ورزشی وجود پدیده فرار مغزها است که از نظر

متخصصان انتخاب شد. تحقیقات نشان می‌دهد در حال حاضر یکی از مشکلات و بحران‌های اجتماعی، مسئله‌ی اشتغال و آینده شغلی برای جوانان به ویژه دانش-آموختگان دانشگاه‌ها و تأمین انتظارات آنان بدین وسیله می‌باشد. کار و اشتغال یکی از مباحث اصلی اقتصادی به ویژه در کشورهای در حال توسعه، مانند ایران که با کثرت جمعیت جوان روبرو هستند، به شمار می‌رود (رفات¹، 2009). از طرفی نظر به این-که انتظار اغلب کسانی که به سطوح عالی آموزشی راه می‌یابند آن است که در آینده شغلی متناسب با رشته تحصیلی خود در جامعه به دست آورند و از سویی دیگر استفاده نادرست از نیروی انسانی تربیت شده که عدم جذب فارغ‌التحصیلان یکی از وجوه آن است یک ضایعه مادی و معنوی است که در نهایت موجب از دست رفتن سرمایه‌های مملکت خواهد شد (مندعلی‌زاده، 1390).

برگزارشدن نمایشگاه‌ها و سمینارها و همایش‌های ورزشی به خصوص در حیطه مدیریت ورزشی در سطح پایین، یکی دیگر از چالش‌های انجمن علمی مدیریت ورزشی انتخاب گردید. با توجه به نتایج تحقیق تقی-زاده (1389)، یکی از اهداف انجمن‌های علمی، بعد آموزشی آن است که می‌توان آموزش‌های تخصصی و حرفه-ای از طریق برگزاری کارگاه‌ها، سمینارها و کنفرانس‌ها را بیان نمود که این نوع آموزش، متفاوت با آموزش‌های آکادمیک و دانشگاهی است (تقی‌زاده و همکاران، 1389). بنابراین با توجه به این بعد مهم از اهداف انجمن‌های علمی، انجمن علمی مدیریت ورزشی نیز موظف است که با برگزاری مناسب همایش‌های تخصصی در حوزه‌های مدیریت ورزشی، اقتصاد، بازاریابی، ورزش دانشجویی، اوقات فراغت، جهانگردی ورزشی، مدیریت رویدادهای ورزشی، مدیریت اماکن ورزش و جامعه

---

1. Refaat

شناسی ورزشی، در جهت رسیدن به این بعد مهم از اهداف انجمن‌های علمی دست یابد. بهره‌وری پایین نیروی انسانی از چالش‌های دیگر انجمن می‌باشد. نیروی انسانی با انگیزه مهم‌ترین عامل بهره‌وری در سازمان است. تحقیقات نشان می‌دهد عوامل فردی، اجتماعی، سازمانی و محیطی می‌تواند در رضایت مستقیم افراد مؤثر باشند (بجرالعلوم، 1381). استخدام و به کارگیری افراد، با سطح تحصیلات بالا، آموزش مدیران و ارتقای تخصصی و مهارت‌های آن‌ها می‌تواند موجب تداوم روند تغیر و نوآوری شده، سازمان را نیز در این مسیر هدایت کند (لوسکو¹، 1996، کاستا²، 2005). برای رفع و بهبود این چالش به صرفه است که انجمن‌های علمی در انتخاب کارکنان و اعضای خود دقت بیشتری داشته باشند و افرادی با انگیزه را به خدمت بگیرند. چرا که زمانی که نیروی انسانی بهره‌وری بالایی داشته باشد، سازمان نیز در مسیر اصلی خود قرار خواهد گرفت. در ابتدای انتخاب اعضا و کارکنان، بهتر است افراد با انگیزه در نظر گرفته شوند و در ادامه دوره‌های ضمن خدمت، طرح‌های تشویقی و... برای کارکنان در جهت بهبود بهره‌وری گذاشته شود. در این راستا از دیگر چالش‌های انجمن مدیریت ورزشی (چالش شانزدهم) گرایش به مدرک‌گرایی است که این امر در راستای بهره‌وری پایین نیروی انسانی قرار می‌گیرد.

در تحقیق ملک (1385)، عوامل عدم مشارکت انجمن‌ها در نظارت و ارزشیابی آموزشی و پژوهشی که یکی از اختیارات محدود انجمن‌ها می‌باشد، این گونه بیان شده است: جدی نگرفتن انجمن‌های علمی از سوی نهادهای رسمی، نوپایی و نهادینه نشدن انجمن‌ها، انجمن‌ها درگیر فعالیت‌های جناحی اعضا و طرح‌های سودده

1. Levesque, L.

2. Costa, C.A.

اقتصادی پایین هستند (ملک و ساروخانی، 1385). در نتیجه بدیهی است که یکی دیگر از چالش‌های انجمن مدیریت ورزشی و در ثانی عدم آگاهی از وجود انجمن‌های علمی به صورت کلی و انجمن مدیریت ورزشی به صورت ویژه، باشد.

نبود برنامه استراتژیک مدون برای انجمن‌های علمی به صورت کلی و انجمن مدیریت ورزشی به صورت جزئی از چالش‌های تأثیرگذار بر انجمن مدیریت ورزشی است. در مقاله‌ای که توسط کلاس¹ به منظور تبیین نقش و جایگاه برنامه‌ریزی استراتژیک در انجمن‌های حرفه‌ای نگاشته شده است، وجود برنامه‌ی استراتژیک روان و ساده برای انجمن‌ها ضروری قلمداد شده است (کلاس، 1999). بنابراین انجمن‌های علمی، تدوین برنامه استراتژیک را باید در صدر برنامه‌های خود قرار دهند تا بتوانند به روشنی و درستی به اهداف خود دست یابند. فاصله بسیار زیاد با علم موجود دنیا در حیطه‌ی تربیت بدنی و علوم ورزشی نیز از دیگر چالش‌هاست. در این راستا بهبود کمی و کیفی تولیدات علمی انجمن‌های علمی به عنوان حلقه واسطه دانشگاه و صنعت، می‌تواند این فاصله را کاهش دهد.

انجمن‌ها دچار مشکلات مالی هستند بدان معنا که حق عضویت ناچیز و محدود بودن بودجه دولتی، دست و پای آن‌ها را برای توسعه فعالیت‌ها می‌بندد و می‌تواند یکی از عوامل خروج انجمن‌ها از مسیر اصلی باشد (ملک و ساروخانی، 1385). در این پژوهش نیز چالش‌های نهم و یازدهم مربوط به مسائل و مشکلات مالی می‌باشد. بودجه کم اختصاص‌یافته به انجمن‌ها به صورت کلی، همچنان درآمدزا نبودن انجمن‌های علمی به صورت کلی و انجمن‌های میان‌رشته‌ای و علوم انسانی

---

1. Kloss

به صورت ویژه، از چالش‌های انجمن مدیریت ورزشی شناخته شده است.

چالش دهم نیز مربوط به نبودن حامیان مالی قوی است. عزیز خانی (1385) در گزارش خود اشاره داشت که عدم رعایت حقوق مالکیت معنوی، قوانین و مقررات پیچیده، نارسایی در قوانین موجود، مجوزها و سایر اختلالات نهادی که اغلب غیر شفاف هستند، از مهمترین عوامل موثر بر کندی روند سرمایه‌گذاری در کشور به شمار می‌روند (عزیزخانی، 1385) که این امر برای انجمن‌های علمی نیز صادق است.

با توجه به نتایج تحقیق ملک (1385) که به تحلیل جامعه‌شناختی نقش انجمن‌های علمی در فرایند سیاست‌گذاری آموزشی و پژوهشی پرداخته است، بیان کرده است که در شرایط موجود، مراجع متعددی در تصمیم‌گیری‌های آموزشی و پژوهشی دخالت دارند که در این میان جایگاه انجمن‌های علمی تعریف شده و شفاف نیست و سقف فعالیت‌های انجمن‌ها مشورتی است، نه مشارکت. این بررسی نشان‌گر آن است که روند اعتماد و تعامل بین انجمن و نهادهای رسمی منفی است (ملک و ساروخانی، 1385). در نتیجه همکاری پایین با سازمان‌های ورزشی به صورت مستقیم و غیرمستقیم که یکی از چالش‌های انجمن شناخته شده است باید مرتفع گردد.

تأثیرپذیری ورزش از جریان‌ات سیاسی از دیگر چالش‌هاست (چالش پانزدهم). حوادث و وقایع دنیای حاضر نشان می‌دهند که امروزه ورزش به طور اجتناب ناپذیری با سیاست پیوند خورده است. ورزش، یکی از ملزومات اساسی زندگی اجتماعی امروز و از عرصه‌های بسیار مهمی است که حکومت‌ها، افراد و سازمان‌های بین‌المللی با آگاهی کامل از ابعاد سیاسی- اجتماعی آن، همواره تمایل داشته‌اند تا از آن برای دستیابی به اهداف مورد نظر خود

بهره‌برداری کنند (کازمی¹، 1999). این امر می‌تواند در ساختار و کارکرد انجمن‌های علمی تأثیر بگذارد که با توجه به نتایج تحقیق، ساختار اقتصادی سازمان‌ها و انجمن‌ها به صورت غیرمستقیم به بودجه‌های دولتی نیز وابسته است (چالش هفدهم). در نتیجه دولت و پیرو آن، سیاست، همراه همیشگی سازمان‌هایی است که به نحوی از بودجه‌های دولتی استفاده می‌کنند. بنابراین مدیران در انجمن‌های علمی به صورت کلی و انجمن مدیریت ورزشی به صورت ویژه تا حد امکان باید از جریان‌های سیاسی به دور باشند و همچنین درصدد منابع جایگزین بودجه‌های دولتی باشند.

منابع فارسی

- انجمن علمی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی. (1391). www.pessa.ir.
- بحرالعلوم، حسن. (1381). *ارتباط بین سبک مدیریت با رضایت شغلی کارشناسان سازمان تربیت بدنی شاغل در تهران*. پژوهش در علوم ورزشی، سال اول، شماره 4.
- تقی‌زاده قمی، مصطفی، محمدی، کمال، متین، آیداء، محمدی-زاده، شادی، نقی‌زاده، محمد. (1389). *مأموریت و اهداف انجمن‌های علمی از منظر توسعه علم و فناوری در ایران*. چهارمین کنفرانس ملی مدیریت تکنولوژی ایران، تهران.
- حبیبی، حسن. (1379). *فناوری و نقش انجمن‌های علمی*. رهیافت، شماره 23، صفحات 2-12.
- خلیفه، حشمت. (1389). *انجمن‌های علمی و نظام تصمیم‌گیری*. هشتمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت. تهران.
- ذاکری‌صالحی، غلامرضا. (1379). *بررسی کارکردهای آشکار و پنهان انجمن‌های علمی و پژوهشی*. رهیافت، شماره 23. پاییز 1379. ص 64 تا 69.

ژانت بی. پارکز. (1382). مدیریت معاصر در ورزش، محمد احسانی، چاپ اول، دانشگاه تربیت مدرس.

عزیزخانی، فاطمه. (1385)، اهم الزامات اجرای سیاست‌های ابلاغی اصل 44 قانون اساسی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات اقتصادی، طرح شماره 8237، تهران.

قدیمی، اکرم. (1381). گزارش فعالیت‌های انجمن‌های علمی ایران. مرکز تحقیقات علمی کشور. تهران. صفحه 3.

ملک، حسن، ساروخانی، باقر. (1385). نقش نهادهای کشور در اعتلای علوم انسانی (تحلیل جامعه‌شناختی نقش انجمن‌های علمی در فرایند سیاست‌گذاری‌های آموزشی و پژوهشی)، کنگره ملی علوم انسانی، تهران.

مندعلی زاده، زینب، هنری، حبیب. (1390). بررسی چالش‌های کارآفرینی در دانشکده‌های تربیت بدنی کشور از دیدگاه متخصصان و ارائه راهکارهای اصلاحی. اولین همایش بین‌المللی مدیریت، آینده‌نگری، کارآفرینی و صنعت در آموزش عالی. تهران.

مهدوی، محمدنقی. (1379). نقش دولت‌ها در توسعه فناوری. مجله رهیافت، شماره 23، صفحات 168-154.

موسوی موحد، علی‌اکبر. (1383). انجمن‌های علمی از ظهور تا حضور. فصلنامه رهیافت، شماره 32، صفحات 27-22.

موسوی موحد، علی‌اکبر. (1387). نقش پژوهش و پژوهش‌گران در تحقق اهداف توسعه علمی کشور. فصلنامه رهیافت. شماره 41، صفحات 41-0.

منابع لاتین

- African Sport Management Association. (ASMA)(2010). <http://www.asma-online.org/>
- Costa, C.A. (2005). The Status And Future of Sport Management: A Delphi Study. *Journal Sport Management*, 117-142.
- Jean Ioup et al. (2004). "Strategic and performance management of Olympic sport organizations". First edition. *Human Kinetics*.
- Kazemi, M. (1999). Sport and international politics. *Olympic*, 13(2), 15-32.
- Kloss LL. The Suitability and Application of Scenario Planning for National Professional Associations. *Nonprofit Management and Leadership* 1999; 10(1): 71-83.

- Kriemadis athanasios . (1997). "Strategic planning in higher education athletic" departments International Journal of educational management. Vol. 11.No. 6.
- Levesque, L. (1996). Factors influencing creativity in top executives. Unpublished Ph.D. dissertation, University of Massachusetts, Amherst, M.
- Louisa Dris.(2007). Perspectives on global development and technology, 6: 261- 290. June 01.
- North American Society for Sport Management.(2010). <http://www.nassm.com/>
- Refaat,A.A.(2009). "The necessity of engineering entrepreneurship education for developing economies", International Journal of Education and Information Technologies, Vol.2, No.3, PP: 85-96.
- Tarrow, Sudney. (2005). The New Transnational Activition, New York:Cambridge University Press.